USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Brigity Chrastilové, JUDr. Ludmily Valentové a Mgr. et Bc. et Ing. Radovana Havelce v právní věci **žalobce: E. A. M. M. M.,** zastoupen Mgr. Umarem Switatem, advokátem, se sídlem Praha 4, Kloknerova 2212/10, adresa pro doručování: Praha 2, V Tůních 11, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 991/LE - 15 - 15 - 2006 ze dne 25. 8. 2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 47 Az 55/2006 - 19 ze dne 27. 9. 2006,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu Mgr. Umaru Switatovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 2400 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí včasnou kasační stížností proti shora označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

V podání ve věci kasační stížnosti ze dne 12. 2. 2007 stěžovatel výslovně uvádí důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a v doplnění kasační stížnosti ze dne 16. 3. 2007 k žádosti stěžovatele ustanoveným zástupcem jsou pak výslovně uvedeny důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b), c) a d) s. ř. s.

Jako důvod žádosti o azyl stěžovatel, který zemi původu - Egyptskou arabskou republiku - opustil z ekonomických důvodů, uvedl v azylovém řízení legalizaci pobytu na území České republiky, kde chce zůstat a žít s tím, že tato země není cílovým státem; kdyby našel práci v Bělorusku, zůstal by tam. Tyto okolnosti - ekonomické potíže ve vlasti a snaha získat práci a výdělek v České republice byly v řízeních dále rozvedeny

a specifikovány s tím, že stěžovatel je přesvědčen, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu vzhledem k jeho osobní situaci s odkazem na definici pronásledování obsaženou v ust. § 2 citovaného zákona. Stejně jako v žalobě namítl porušení ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť podle jeho názoru správní orgán nezjistil dostatečně skutkový stav věci, a dále namítl neúplnost důkazů a potřebných podkladů pro rozhodnutí opatřených správním orgánem a z toho dovozuje porušení ust. § 50 a § 51 odst. 1 správního řádu. Tato svá tvrzení ohledně pochybení ze strany správního orgánu však blíže nespecifikuje. S odkazem na rozsáhlou argumentaci uvedenou stěžovatelem v podání ve věci kasační stížnosti z 12. 2. 2007 v doplnění kasační stížnosti z 16. 3. 2007 ustanoveným advokátem namítá zmatečnost řízení před soudem, neboť o jeho žalobě rozhodoval soud, jenž podle mínění stěžovatele není místně příslušný a na který se obrátil v důsledku nesprávného poučení uvedeného správním orgánem v jeho rozhodnutí. Podle § 32 odst. 4 zákona o azylu je k řízení o žalobě místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je žadatel o udělení azylu v den podání žaloby hlášen k pobytu. Místem hlášeného pobytu je podle § 77 odst. 1 zákona o azylu „azylové zařízení, do něhož je ministerstvem umístěn“. Musí se tedy jednat jednak o azylové zařízení, a jednak sem musí být umístěn ministerstvem vnitra. Přijímací středisko v tranzitním prostoru je však de iure zařízením, které se nenalézá na území ČR, a je zde dána fikce, že cizinec zde umístěný dosud nevstoupil na území ČR. Je tedy nutné použít obecnou úpravu místní příslušnosti danou soudním řádem správním. Stěžovatel má zato, že se ze strany ministerstva jednalo při pochybení ve stanovování místní příslušnosti o záměr, neboť řízení před Městským soudem v Praze trvá v průměru 6-8 měsíců, zatímco řízení před Krajským soudem v Praze bývá ukončeno za cca 45 dnů. Ve své polemice týkající se rozhodování věci nepříslušným soudem - podle mínění stěžovatele rozhodoval „spolehlivý“ Krajský soud v Praze namísto „nespolehlivého“ Městského soudu v Praze – argumentuje svým přesvědčením, že žadatelé o azyl z Egypta jsou umísťováni výhradně do přijímacího střediska ve V. P., neboť vlna imigrantů z Egypta je považována za nebezpečnou a ministerstvo vnitra proto volí zcela jiný přístup, než uplatňovalo u žadatelů z ostatních zemí. Domnívá se, že byl zkrácen na svých ústavně zaručených právech, zejména pak bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces a právo na zákonného soudce. Dále namítl porušení § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť krajským soudem v poučení a procesních právech a povinnostech byla stanovena toliko 10-ti denní lhůta k vyjádření se, zda stěžovatel souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání, a tím mu nebylo umožněno vyjádřit se k podkladům a navrhnout důkazy a rozsudek byl vyhlášen již 9. den této lhůty a následně písemné vyhotovení rozsudku doručeno cca 4 měsíce po jeho vyhlášení. V kasační stížnosti pak stěžovatel opakovaně odkázal na důvody, kvůli kterým požádal o azyl v České republice s tím, že si na těchto důvodech i nadále trvá. Současně stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Kasační stížnost podal účastník řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel v ní uplatňuje přípustný důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1, písm. b), c) a d) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení

ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Po posouzení předložené kasační stížnosti z hlediska výše naznačených kritérií musí Nejvyšší správní soud ve vztahu ke kasačním námitkám, kterými je namítána řada věcných a procesních pochybení správního orgánu, nejprve konstatovat, že jsou zcela obecné a nekonkrétní a chybí zde nezbytná náležitost: osvětlení konkrétních důvodů kasační stížnosti v tomto bodě kasační stížnosti a uvedení konkrétní nezákonnosti, které se měly orgány dopustit. V této souvislosti je nutno poukázat na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, podle kterého je stěžovatel povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán, popř. soud vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami a s konkrétní vazbou na relevantní části spisového materiálu. V daném případě není vůbec zřejmé, které konkrétní důkazy či podklady měly ve věci chybět, nebo si je správní orgán měl opatřit, ani není zřejmé, jaké údajné nepodložené závěry či předsudky správního orgánu stěžovatel má na mysli. Takové nekonkrétní námitky jsou potom vyloučeny z přezkumu. Jak vyplývá i z výše citovaného rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, takové námitky nelze věcně přezkoumat. Podobnou situací, jako je daný případ, se tedy Nejvyšší správní soud zabýval dostatečně již ve své předchozí judikatuře.

K námitce stěžovatele, že správní orgán měl jeho situaci podřadit důvodům obsaženým v ust. § 12 zákona o azylu a nikoliv ustanovení § 16 zákona o azylu, odkazuje

Nejvyšší správní soud na právní názor vyslovený v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publikován jako č. 244/2004 Sbírky rozhodnutí NSS.

Dále stěžovatel uplatňuje důvod podle ustanovení § 103 odst. 1, písm. c) s. ř. s., tj. zmatečnost řízení před soudem spočívající v tom, že v předcházejícím řízení rozhodoval krajský soud, který nebyl místně příslušný. Podle názoru stěžovatele měl o žalobě směřující proti zamítavému rozhodnutí správního orgánu rozhodovat Městský soud v Praze, nikoli Krajský soud v Praze, k němuž stěžovatel podal žalobu v důsledku nesprávného poučení ze strany správního orgánu při převzetí správního rozhodnutí.

K takto uplatněné kasační námitce Nejvyšší správní soud konstatuje, že otázkou místní příslušnosti se ve skutkově a právně obdobném případě již podrobně zabýval, a proto odkazuje na svůj právní názor vyjádřený v rozsudku ze dne 22. 2. 2007, č. j. 2 Azs 156/2006 - 38, či v rozsudku ze dne 22. 3. 2007, č. j. 8 Azs 118/2006 - 80, oba publikovány na www.nssoud.cz, podle něhož nedostatek místní příslušnosti krajského soudu namítaný až v kasační stížnosti zásadně nezpůsobuje zmatečnost řízení ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1, písm. c) s. ř. s., a není proto důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí soudu. Podle § 105 odst. 1 občanského soudního řádu, které je třeba v souladu s § 64 s. ř. s. použít i ve správním soudnictví (s. ř. s. totiž vlastní úpravu zkoumání místní příslušnosti neobsahuje), totiž zvažuje místní příslušnost soud před tím, než začne jednat o věci samé, případně k námitce účastníka, je-li uplatněna při prvním úkonu, který účastníkovi přísluší. Jedná se právě o projev zásady perpetuatio fori (trvání místní příslušnosti), která vyjadřuje to, že se místní příslušnost jako podmínka řízení posuzuje podle okolností, které existují v den zahájení řízení, tj. v den podání žaloby u soudu, a trvá až do skončení řízení. V tomto směru se k aplikaci této zásady vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 12. 6. 2003, č. j. Nad 52/2003 - 28 (publikováno pod č. 27/2003 Sbírky rozhodnutí NSS), takto : „Zásada trvání místní příslušnosti soudu (perpetuatio fori) se jako obecná právní zásada užije i ve správním soudnictví. Jejímu užití nebrání skutečnost, že není výslovně vyjádřena v ustanoveních § 7 a § 129 a násl. s. ř. s.“ V dané věci pak stěžovatel námitku místní nepříslušnosti při prvním úkonu neuplatnil a neuplatnil ji ani později v tomto řízení. Svoji pochybnost o místní příslušnosti krajského soudu poprvé vyjádřil až poté, co bylo řízení ukončeno, a to zjevně z důvodu krátké doby trvání tohoto řízení; i kdyby tedy byla jeho námitka důvodná a Krajský soud v Praze shledán místně nepříslušným, byl by nedostatek místní nepříslušnosti zhojen a nemohlo by se jednat o důvod ke zrušení rozsudku krajského soudu ve smyslu § 103 odst. 1, písm. c) s. ř. s.

Rozhodování místně nepříslušným soudem by totiž mohlo vést ke shledání zmatečnosti pouze tehdy, pokud by skutečně vedlo k zásahu do ústavně zaručeného práva na zákonného soudce ve smyslu článku 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Právě na tuto zásadu sice stěžovatel poukazuje, ovšem způsobem zcela nepřípadným, když údajné porušení této zásady opírá o tvrzení, že přesun místní příslušnosti provedl žalovaný účelově, aby založil místní příslušnost Krajského soudu v Praze. K tomu je třeba uvést, že je sice pravdou, že rozhodnutí žalovaného o umístění žadatele o azyl do některého z azylových zařízení určuje, který z krajských soudů bude místně příslušný k projednání případné žaloby proti rozhodnutí žalovaného v řízení ve správním soudnictví; pokud by však žadatel o azyl shledával, že takto určený krajský soud není způsobilý o jeho žalobě nezávisle a podle práva rozhodnout, nabízí se mu dostatek procesních nástrojů, jak takovou hrozbu odvrátit. Takovými nástroji jsou, kromě výše zmíněné námitky místní nepříslušnosti, například námitka podjatosti proti jednotlivým soudcům daného krajského soudu (§ 8 s. ř. s.) či návrh na přikázání věci jinému krajskému soudu (§ 9 s. ř. s.). Není tedy na místě, aby stěžovatel

„oklikou“ a ex post brojil proti tomu, že postup žalovaného poškodil jeho procesní postavení v řízení před krajským soudem, když se mu v předpisech procesního práva nabízel dostatek nástrojů uplatnitelných v odpovídající chvíli a směřujících přímo do průběhu soudního řízení, jež by odvrátily hrozbu nezákonného řízení, kterou by stěžovatel případně cítil. V dalších podrobnostech je možno odkázat na výše citované rozsudky.

Rovněž další uplatněná kasační námitka, že krajský soud o žalobě rozhodl, aniž by stěžovatel souhlasil s projednáním věci bez nařízení jednání a měl dostatečnou lhůtu k vyjádření se, je nedůvodná, neboť jak vyplývá z obsahu soudního spisu stěžovatel v podání ve věci žaloby ze dne 31. 8. 2006 výslovně uvedl, že ve smyslu § 51 odst. 1 nežádá, aby v jeho věci bylo nařízeno jednání. Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj právní názor vyjádřený v rozsudku ze dne 25. 4. 2007, č. j. 2 Azs 164/2006 - 50, podle něhož navrhl-li žalobce v žalobě, aby soud rozhodl bez nařízení jednání, a žalovaný s tím souhlasil, krajský soud nepochybil, pokud tak rozhodl, aniž by žalobci zasílal výzvu k vyjádření, zda s rozhodnutím bez jednání souhlasí.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že posouzení dané právní otázky krajským soudem se naprosto nevymklo z obvyklé a ustálené rozhodovací praxe, když tatáž otázka již byla totožně posouzena a rozhodnuta opakovaně dříve. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je dostatečně srozumitelným a přesvědčivým způsobem odůvodněno, pro stěžovatele z něj zcela jasně vyplývá, z jakých skutečností správní orgán a následně i soud vycházel a jakými právními úvahami se při rozhodování řídil.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji. O odkladném účinku Nejvyšší správní soud nerozhodoval – je stanoven přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o nákladech řízení má odůvodnění v ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. (za použití § 120 s. ř. s.), podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba (v tomto případě kasační stížnost) odmítnuta.

Stěžovateli byla usnesením Krajského soudu v Praze č. j. 47 Az 55/2006 - 34 ze dne 23. 2. 2007 pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal podle obsahu spisu advokátu Mgr. Umaru Switatovi odměnu ve výši 2400 Kč (jeden úkon právní služby ve výši 2100 Kč spočívající v písemném podání soudu ve věci doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb /advokátní tarif/, ve znění účinném od 1. 9. 2006, a náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky, tj. 1 x 300 Kč za jeden úkon právní služby podle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu